

Kuopion strategia vuoteen 2030

Luonnos
15.3.2022

KUOPIO STRATEGINEN JOHTAMISJÄRJESTELMÄ

Kuopion strategia 2030: Hyvän elämän pääkaupunki

Strategiaohjelmat

Kasvava
Kuopio

Hyvinvoiva
Kuopio

Resurssiviisas
Kuopio

Uudistuva
Kuopio

Muut suunnitelmat ja ohjelmat

- Kaupunkirakennesuunnitelma
- Kaupunkiseutusuunnitelma
- Maapoliittinen ohjelma
- Ilmastopoliittinen ohjelma
- Omistajapoliittiset linjaukset
- Maaseutuohjelma
- Ikäystävällinen Kuopio
- Koulutuspoliittinen ohjelma
- Joukkoliikenneohjelma
- Hankintaohjelma
- Muut suunnitelmat

Vuosittain tapahtuva toiminnan ja talouden suunnittelu

Talousarvio ja taloussuunnitelma
(sitovat tavoitteet ja talouskehys)

Palvelualueiden käyttösuunnitelmat
(tavoitteita toteuttavat toimenpiteet)

Johtoryhmä-
työskentely

Kehitys-
keskustelut

Kehittämishankkeet

Viestintä

Sidosryhmä-
yhteistyö

Sidosyksikköjen talous-
ja toimintasuunnitelmat

Palvelu-
sopimukset

Seuranta ja arviointi

KUOPIO

Ve 0 – mukailee voimassa olevaa strategiaa

Missio

Kuopio kumppaneineen mahdollistaa kestävän kasvun ja hyvän elämän

Kuopio 2030

Hyvän elämän pääkaupunki

Terveyttä, elinvoimaa ja arjen rikkautta

Toimintatapa

Lupa tehdä toisin

Avoimesti. Innostavasti. Vastuullisesti. Yhdessä.

HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN

Asukkaiden hyvän elämän mahdollistavat palvelut. Turvallinen kaikille, paras paikka lapsille ja nuorille.

Kumppanuus

ELINVOIMAINEN JA KASVAVA

Kestävästi kasvava ja ympäristöstään ylpeä yliopistokaupunki. Terveys-, ympäristö- ja hyvinvointiosaamisen edelläkävijä. Uudistuva ja kansainvälinen elinkeinoelämä ja [matkailu](#) sekä monipuoliset uramahdollisuudet.

Kansainvälisyys

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS

Hiilineutraali ja kiertotalouden edelläkävijä. Monimuotoinen luonto ja puhdas ympäristö ovat Kuopion rikkaus.

Digitalisaatio

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ

Kuopion kaupunki on veto- ja pitovoimainen työnantaja ja uudistaa palveluja asiakaslähtöisesti. Tasapainoinen talous mahdollistaa toimivat palvelut ja tarpeelliset investoinnit.

Vaihtoehtoinen sanoitus

Missio

Kuopio kumppaneineen mahdollistaa kestävän kasvun ja hyvän elämän

Kuopio 2030

Hyvän elämän pääkaupunki

Terveyttä, elinvoimaa ja arjen rikkautta

Toimintatapa

Lupa tehdä toisin

Avoimesti. Innostavasti. Vastuullisesti. Yhdessä.

**Turvallinen kaikille,
paras paikka lapsille**

Kumppanuus

**Houkutteleva
osaajille ja yrityksille**

Kansainvälisyys

**Kestävästi kasvava,
ympäristöstään ylpeä**

Digitalisaatio

**Haluttu hyvinvoiva
työyhteisö**

Turvallinen Kuopio on paitsi fyysistä turvallisuutta, niin myös sosiaalista eheyttä. Kuopio on suvaitsevainen ja vastaanottava myös maahanmuuttajille. Kuopiossa jokainen tuntee kuuluvansa yhteisöön vaikuttajana. Asukkaiden osallistumismahdollisuuksia monipuolistetaan. Palveluiden saavutettavuus laajalla alueella haastaa palveluverkoston kehittämisen.

Kuopio ottaa lapsivaikutusten arvioinnin entistä laajemmin käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa. Lasten oikeuksien toteutumisessa tunnistetaan perheiden ja ylisukupolvisen tuen merkitys.

Kansainvälistyvä, kasvava Kuopio tarjoaa yrityksille vahvaa kumppanuutta ja valmiita verkostoja. Kansainvälisesti näkyvä ja arvostettu tutkimus- ja koulutuskeskittymä kärkenään Itä-Suomen yliopisto vahvistaa osaavan työvoiman hakeutumista Kuopioon. Kuopio tarjoaa monipuolisia urakehitysmahdollisuuksia ja on edelläkävijä monipaikkaisessa työskentelyssä.

Kuopion asukasluku kasvaa 1 % vuosivauhtia. Talous, kaupunkisuunnittelu, palvelut ja asuinympäristö pysyy edelleen asukastyytyvääsyyttä tuovalla korkealla tasolla. Kasvun ympäristöön tuomat rasitteet hallitaan ja ilmasto- ja resurssiviisaustavoitteet pidetään edelleen kunnianhimoisina. Kuopio hyödyntää moni-ilmeisyyttään ja tarjoaa houkuttelevia asuinmahdollisuuksia tavoitteellisesti myös kaupunkikeskustan ulkopuolella.

Kaupungin henkilöstö on avainasemassa monien strategisten tavoitteiden saavuttamisessa. Työnantajana kaupunki tarjoaa kuuntelevaa ja kannustavaa johtamista ja esimiestyötä sekä tilaa henkilöstön omille valinnoille. Erityistä huomiota kiinnitetään jatkuvan kouluttautumisen ja sitä kautta urakierron vahvistamiseen.

Synteesi edellisistä

Missio

Kuopio kumppaneineen mahdollistaa
kestävän kasvun ja hyvän elämän

Kuopio 2030

Hyvän elämän pääkaupunki

Terveyttä, elinvoimaa ja arjen rikkautta

Toimintatapa

Lupa tehdä toisin

Avoimesti. Innostavasti. Vastuullisesti. Yhdessä.

HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN
Turvallinen kaikille – paras paikka lapsille

Kumppanuus

ELINVOIMAINEN JA KASVAVA
Houkutteleva osaajille ja yrityksille

Kansainvälisyys

ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS
Kestävästi kasvava, ympäristöstään ylpeä

Digitalisaatio

UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ
Haluttu hyvinvoiva työyhteisö

VE 0 ja menestystekijät

Missio

Kuopio kumppaneineen mahdollistaa kestävä kasvun ja hyvän elämän

Kuopio 2030

Hyvän elämän pääkaupunki

Terveyttä, elinvoimaa ja arjen rikkautta

Toimintatapa

Lupa tehdä toisin

Avoimesti. Innostavasti. Yhdessä. Vastuullisesti.

Päämäärät

Menestystekijät

Elinympäristö ja osallisuus
Hyvinvointia ja terveyttä vahvistavat elintavat
Ihmissuhteet ja sosiaaliset verkostot
Työ ja toimeentulo
Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen
Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö
Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys
Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus
Kasvava ja vastuullinen matkailu
Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta
Kiertotalous ja resurssiviisaus
Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne
Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja luontokadon torjunta
Ilmastomuutoksen hillintä ja ilmastomuutokseen sopeutuminen
Sujuva ja uudistuva toiminta
Uudistuva johtaminen
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö
Kestävä talous

Hyvän elämän pääkaupunki – terveyttä, elinvoimaa ja arjen rikkautta

Toimintatavan ”sanoitusta”

Toimintatapa

Lupa tehdä toisin

Avoimesti. Innostavasti. Vastuullisesti. Yhdessä.

Kuopiolainen toimintatapa on ”Lupa tehdä toisin”. Toimimme avoimesti, innostavasti, vastuullisesti, yhdessä.

Toimintatapojemme tulisi näkyä kaikessa toiminnassamme, niin asiakastyössä kuin työyhteisössä. Muuttuvassa toimintaympäristössä tarvitsemme luovuutta ja rohkeutta tehdä asioita uudella tavalla ja arvioida kriittisesti myös vakiintuneita toimintatapoja. Toimimme vastuullisesti ja otamme toiminnassamme huomioon taloudelliset, sosiaaliset ja ekologiset vaikutukset. Teemme organisaatorajat ylittävää yhteistyötä ja otamme asukkaat vahvasti mukaan toiminnan ja palvelujen kehittämiseen.

Menestystekijät, tavoitteet valtuustokaudelle ja mittarit

Luonnos 15.3.2022

1. KASVAVA JA ELINVOIMAINEN KUOPIO

PÄÄMITTARIT: Väestökehitys: Väestön suhteellinen kasvu +1 %/vuosi ja toiminnallisella kaupunkiseudulla 200 000 asukasta vuonna 2040

Työpaikkakehitys: Lähtötaso 53 394 työpaikkaa (v.2019), tavoitetaso 59 000 työpaikkaa (v.2030)

Kriittinen menestystekijä	Tavoite valtuustokaudelle 2022 - 2025	Mittari
1. Kilpailukykyinen ja kannustava yrittäjyysympäristö	1. Tuemme yhdessä eri toimijoiden kanssa uutta yritystoimintaa sekä olemassa olevien yritysten kasvua ja elinvoimaa 2. Tonttitarjontamme on riittävä ja monipuolinen 3. Yritykset saavat osaavaa työvoimaa	Liikevaihdon ja viennin kehitys Yrityskanta/1000 as. Uudet yritykset/1000 as. Yritysmuutoseisäkyysmittaukset Yritystontit (sopivuus, määrä) Pk-yritysten työvoiman saatavuus Työllisyysaste, avoimet työpaikat
2. Rohkea ja kestävä kaupunkikehitys	4. Mahdollistamme monipuolisen ja riittävän asuntotuotannon 5. Kaupunkikeskusta, lähiöt ja maaseutu ovat elinvoimaisia ja viihtyisiä 6. Kehitämme Savilahtea kärkihankkeena	Asuntotuotanto (lkm, tyyppi, hallintasuhde) Asuntotuotannon tonttireservi, vuotta Maaseutuohjelman toteuttaminen Savilahden rakentamisen eteneminen
3. Vetovoimainen innovaatio-, tutkimus- ja osaamiskeskittymä ja laadukas koulutus	7. Kuopio on vetovoimainen opiskelukaupunki 8. Koulutus vastaa ennakoivasti työelämän muuttuviin tarpeisiin 9. Innovaatioekosysteemi edistää liiketoiminnan kasvua ja houkuttelee uusia toimijoita alueelle 10. Mahdollistamme kaikille lapsille ja nuorille laadukkaan koulupolun ja tarvittavan tuen varhaiskasvatuksesta korkeakoulutukseen	Alueelle jäävien valmistuneiden osuus Panostukset t&k toimintaan Koulutuksen vetovoimaisuus, hakijamäärät; UEF, Savonia, Sakky Perusopetus: opetuksen eurot/oppilas, vuosiviikkotunnit/oppilas, ryhmäkoko, Kuopion koulutuspoliittisen ohjelman toteutuminen
4. Kasvava ja vastuullinen matkailu	11. Edistämme monimuotoista kaupunkikulttuuria, tapahtumia ja matkailua 12. Kehitämme matkailun kärkihankkeena Tahkoa sekä Kuopion muita matkailualueita yhdessä toimijoiden kanssa	Tapahtuma-avustukset, tapahtumien lkm Matkailijoiden yöpymiset Hankkeiden eteneminen
5. Kuopion tunnettuus ja edunvalvonta	13. Aktiivinen, ennakoiva edunvalvonta ja vaikuttaminen tukee Kuopion tunnettuutta ja kehittymistä. Painopisteenä alueen saavuttavuuden (tie-, raide-, lento-, vesiliikenne ja ict-yhteydet) parantaminen.	Imago- ja mainetutkimukset Onnistuminen edunvalvonnassa

KUOPIO

2. HYVINVOIVA JA YHTEISÖLLINEN KUOPIO

PÄÄMITTARIT: TEA-viisari*: Lähtötaso 78 pistettä (v.2021) , tavoitetaso >80 pistettä (v.2030), **HYTE-kerroin:** Lähtötaso 64 (v.2021), tavoitetaso >70 (v.2030)

Nuorten huolta herättävä toiminta: lähtötaso 6,7% (v.2021) tavoitetaso 5,0% (v.2030)

Sairastavuusindeksi: lähtötaso 128,8 (v.2016) tavoitetaso 100(v.2030), **Mielenterveysindeksi:** lähtötaso 160,2 (v.2016) tavoitetaso 100 (v.2030)

Kriittinen menestystekijä	Tavoite valtuustokaudelle 2022 - 2025	Mittari
6. Elinympäristö ja osallisuus	14. Kuopiolaisten tyytyväisyys asuinympäristöön säilyy korkeana ja asunnottomuus vähenee 15. Asukkaiden osallistuminen sekä kokemus vaikutusmahdollisuuksista lisääntyy 16. Arjen turvallisuus ja ympäristön esteettömyys paranevat 17. Aktiivisuutta ja yhteisöllisyyttä tukevien kohtaamispaikkojen ja luonnon saavutettavuus ja houkuttelevuus lisääntyy	Asunnottomuus Ympäristön viihtyvyys ja kunnossapito (kadut ja puistot) Terveysten edistämisen aktiivisuus (Tea-mittari) Katuturvallisuusindeksi Katumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä Virkistys- ja urheilualueiden määrä/1000 asukasta Asukastoiminnan ja nuorisotilojen kävijämäärät
7. Hyvinvointia ja terveyttä vahvistavat elintavat	18. Arjen fyysinen aktiivisuus lisääntyy kaikissa ikäryhmissä	Lasten ja nuorten liikkuminen Aikuisten liikkuminen Kotona asuvien 75-vuotta täyttäneiden osuus ikäluokasta
8. Ihmissuhteet ja sosiaaliset verkostot	19. Päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö vähenevät kaikissa ikäryhmissä 20. Yksinäisyyden kokeminen vähenee	Nuorten päihdemyönteisyys ja päihteiden käyttö Aikuisten päihteiden käyttö Lasten ja nuorten kokemus yksinäisyys Aikuisten kokemus yksinäisyys
9. Työ ja toimeentulo	21. Pitkäaikaistyöttömyys ja nuorisotyöttömyys vähenevät 22. Työkyky sekä työssä jaksaminen vahvistuvat	Työttömyysprosentit, työttömien lukumäärä Työkyvyttömyyseläkettä saavien osuus työikäisistä Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17—24-vuotiaat, osuus vastaavan ikäisestä väestöstä
10. Vapaa-ajan mielekäs tekeminen ja kokeminen	22. Eri ikäiset löytävät merkityksellistä tekemistä ja kokemista, muun muassa kulttuurista, harrastuksista ja vapaaehtoistoiminnasta yhdenvertaisesti	Kulttuuri- ja liikuntatilojen kävijämäärät

3. ILMASTO- JA RESURSSIVIISAS KUOPIO

PÄÄMITTARI: Kasvihuonekaasupäästöt/asukas (ilman teollisuutta): Lähtötaso: 8 t CO₂-ekv. (2007), tavoitetaso: (- 80%) 1,6 t (2030)

Kriittinen menestystekijä	Tavoite valtuustokaudelle 2022 - 2025	Mittari
12. Kiertotalous ja resurssiviisaus	23. Lisäämme uusiutuvien energiamuotojen käyttöä sekä puurakentamista ja mm. kaavoituksen keinoin. 24. Hankintamme ovat vastuullisia ja hiilineutraaleja 25. Tarjoamme lähellä tuotettua ja ilmastoviisasta ruokaa sekä vähennämme ruokahävikkiä	Uusiutuvan energian osuus tuotetusta energiasta (%) Toteutuneet puurakennushankkeet Sähkön ja lämmön ominaiskulutus kaupungin kiinteistöissä (kWh/r-m3) Ympäristökriteerit sisältävät kilpailutukset (M€/v,kpl/v, %) Lähiruuan osuus, kasviproteiinien osuus
13. Viisas liikkuminen ja kestävä yhdyskuntarakenne	26. Suunnittelemme ja toteutamme kestävä ja vähähiilistä yhdyskuntarakennetta mm. edistämällä vaihtoehtoisen lataus- ja tankkausverkoston rakentamista 27. Edistämme kestävien liikkumismuotojen (joukkoliikenne, kävely, pyöräily, yhteiskäyttöautot) käyttöä ja toimintaedellytyksiä	Tieliikenteen CO ₂ -päästöt kt CO ₂ -ekv Joukkoliikenteen matkustajamäärä/v Kestävien liikennemuotojen osuus matkoista
14. Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja luontokadon torjunta	28. Otamme maankäytönsuunnittelussa sekä metsien ja viheralueiden hoidossa huomioon luonnon monimuotoisuuden	Luonnonsuojelualueiden määrä Vanhojen metsien osuus Lehtipuuston osuus
15. Ilmastomuutoksen hillintä ja ilmastomuutokseen sopeutuminen	29. Teemme aktiivisesti toimia ilmastomuutoksen hillitsemiseksi ja ilmatoriskien (mm. sään ääri-ilmiöt) pienentämiseksi	CO ₂ -päästöt/asukas (t CO ₂ -ekv/as)

4. UUDISTUVA JA YHDESSÄ TEKEVÄ KUOPIO

PÄÄMITTARIT: Talouden kehitys: Positiivinen talouden tulos vuodesta 2023 eteenpäin.

Työnantajan suosittelutahto: Lähtötaso 69,4 % Tavoitetaso 85% (v.2030)

Kriittinen menestystekijä	Tavoite valtuustokaudelle 2022 - 2025	Mittari
15. Sujuva ja uudistuva toiminta	30. Kehitämme palvelujamme (ml. digipalvelut) asiakaslähtöisesti ja ratkaisukeskeisesti organisaatorajat ylittäen ja teemme aktiivista verkostoyhteistyötä palvelujen kehittämiseksi 31. Lisäämme hallinnon ja päätöksenteon avoimuutta ja asukkaiden vaikuttamisen mahdollisuuksia 32. Lapsivaikutusten arviointi otetaan laajemmin käyttöön valmistelussa ja päätöksenteossa	Palvelujen digitalisaatioaste Tyytyväisyys palveluihin Kuntalais- ja asiakaspalautteet Kuntalaisaloitteet Tehtyjen lapsivaikutusarviointien määrä
16. Uudistuva johtaminen	33. Vahvistamme Kuopion työnantajavetovoimaa 34. Arvioimme johtamisen rakenteita ja johtamista 35. Tuemme esimiestyötä ja kehitämme esimiesten osaamista	Hakijoita/avoin työpaikka Työnantajan suositteluindeksi Johtamisen arvioinnit
17. Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	36. Varmistamme henkilöstön osaamisen ja urakehityksen 37. Kehitämme henkilöstön koettua työhyvinvointia ja myönteistä työntekijäkokemusta 38. Kannustamme henkilöstöä oman työn ja työyhteisön kehittämiseen. Tuemme kokeilukulttuuria ja kehitämme osallisuuden rakenteita/foorumeita	Työhyvinvointikysely Työkierto Koulutuspäivät/htv Henkilöstön kehittämisaloitteiden määrä Etätyötä tehneet henkilöt ja etätyöpäivät
18. Kestävä talous	39. Kehitämme toimintaa ja talouttamme siten, että tulorahoitus mahdollistaa toimivat palvelut ja tarvittavat investoinnit 40. Mitoitamme palveluverkostomme asiakastarpeen ja talouden kestokyvyn mukaistesti ja pidämme palvelutuotannon tarvitsemat kiinteistöt kunnossa 41. Uudistamme konsernin toimintaa kunnan roolin muutoksen mukaisesti ja olemme vastuullinen ja aktiivinen omistaja. Edellytämme omistamiemme yhteisöjen toimivan tehokkaasti ja tuloksellisesti strategian toteutumista tukien.	Vuosikate % poistoista Tilakustannukset % kokonaiskustannuksista Investointien tulorahoitus % Lainamäärä €/asukas Konsernilainojen määrä €/asukas

5. STRATEGIAN LÄPILEIKKAAVAT TEEMAT

Teema	Tavoite valtuustokaudelle 2022 - 2025	Mittari
Digitalisaatio mahdollistaa saada palveluja kotona, ajasta ja paikasta riippumatta, virtaviivaistaa toimintaa, synnyttää uusia palveluinnovaatioita ja liiketoimintaa.	1. Edistämme digikyvykkyyttä ja -osaamista 2. Kehitämme ja lisäämme digitaalisia palveluja 3. Kehittämme tiedolla johtamista, ts. toiminnasta syntyvän tiedon avaamista ja hyödyntämistä palvelujen kehittämisessä	Osaamiskartoitukset Palvelujen digiaste Avoin data
Kumppanuus on yhteistyötä ja verkottumista yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi. Kumppanuus on enemmän kuin osiensa summa – siitä hyötyvät kaikki osapuolet.	4. Edistämme yritys- ja järjestökumppanuuksia 5. Edistämme oppilaitos- ja t&k&i-toimijoiden kumppanuuksia 6. Kehitämme hyvinvointialuekumppanuutta 7. Lisäämme ja kehitämme seutu- ja kuntayhteistyötä	Yhteisten hankkeiden määrä ja eteneminen Yhteisten palvelujen määrä Arviointi yhteistyön toimivuudesta hyvinvointialueen kanssa (kysely)
Kansainvälisyys on ovien avaamista ja verkostojen antamista kumppaneiden käyttöön, alueen osaamisen ja vahvuuksien tunnetuksi tekemistä sekä asiantuntijayhteistyötä. Se on myös sitä, että huolehditaan organisaation valmiuksista kumppaneiden ja asukkaiden kansainvälistyessä sekä vastuullisesti kunnan kotoutumistehtävästä ja yleisestä suvaitsevaisesta ilmapiiristä.	9. Edistämme kansainvälisten osaajien ja -opiskelijoiden veto- ja pitovoimaa 10. Kehitämme yritysten kv-liiketoimintaa 11. Kehitämme kv-verkostojen yhteistyötä kumppanuuden tasolle	Kv-opiskelijoiden määrä Kv-asukkaiden määrä Monikieliset palvelut Kv –yhteistyöhankkeet Kv-asukastytyväisyys

A romantic scene featuring a couple's hands clasped together, holding a pair of dark blue and white sneakers. The background is a soft-focus sunset over a green field. A white, distressed rectangular stamp is overlaid on the left side of the image.

MATKALLA
HYVÄN ELÄMÄN
PÄÄKAUPUNGIKSI

KUOPIO